

[Aksel Larsen.]

at der må være taget større avance. (*Afbrydelse*: Nej!). Ja, det ærede medlem påstår nej, men jeg påstår altså, at det er ganske indlysende. (*Afbrydelse*: Det er indlysende forkert!).

Formanden: Jeg henstiller, at man ikke afbryder taleren.

Aksel Larsen: Jeg henstiller, at man overvejer denne tanke, så vil man komme til det resultat, at den slet ikke er indlysende forkert. Det er muligt, at man ved at vedtage en lov om dette og sikre de nødvendige kontrolforanstaltninger kunne bevirke, at handelsleddet blev meget varsomt med at forhøje sine avancer, og det er muligt, at vi på den måde kunne spare os for at lave en yderligere kompliceret lovgivning. Hvis det er så indlysende forkert, kan vi naturligvis ikke spare os for det; så må vi se på, hvordan det skal gøres alligevel.

Jeg er slet ikke så ked af den paragraf i vort lovforslag, som det ærede medlem hr. K. B. Andersen synes er så uhyggelig indviklet, og som han ikke kan hitte ud af. Den er lidt lang, så jeg skal ikke tage hele paragraffen, men hvis jeg må have lov til at læse noget af den op — det er § 2, stk. 2 — vil man måske indse, at den hverken er så indviklet eller så umulig. Det siges her:

„Ved bedømmelsen af, hvilken forhøjelse der vil være berettiget, skal der tages hensyn til, om omkostningerne kan anses for at være samfundsmæssigt forsvarlige. Der skal herved bl. a. tages hensyn til, om antallet af udleveringssteder, produktionssteder o. lign. må antages at overstige, hvad der er nødvendigt for at dække befolkningens rimelige krav i så henseende. Ved enhver art af virksomhed må der endvidere skønnes over, om omkostningerne kan reduceres ved ændringer i ledelse, arbejdsgang, teknik m. m. Om mulighederne herfor bør oplysning bl. a. indhentes hos eksisterende samarbejdsudvalg. For produktionsvirksomheder skal omkostningerne udregnes på grundlag af, hvad der i den pågældende branche må anses for at være fuld kapacitetsudnyttelse, selv om udnyttelsen faktisk er lavere.“

Det ærede medlem hr. K. B. Andersen er

forfærdet over dette, men det ærede medlem er ikke forfærdet over det, der står i regeringens lovforslag i § 2, stk. 2. Der står:

„Monopoltilsynet kan ikke fastsætte priser eller avancer lavere, end at virksomheder, der drives på en teknisk og kommerciel hensigtsmæssig måde, kan opnå dækning for nødvendige omkostninger.“

Der står praktisk talt det samme. Virksomhederne skal drives på en teknisk og kommerciel hensigtsmæssig måde, og hvis dette ikke er tilfældet, må de ikke få så meget i avance; ellers kommer det til at gå ud over deres fortjeneste. Det er givet, at der skal tages hensyn til antallet af udleveringssteder. Har der ikke været diskuteret nok i dette land om, at sikkert kunne benzín o. lign. sælges noget billigere, hvis der ikke var så mange overflødige tankstationer ved landevejene? Jeg anser det for rigtigt, at jo flere tankstationer der kommer, jo mere koster det naturligvis at få de pågældende varer distribueret, for jo flere er der i distributionsleddet, som skal leve af det. Det samme gælder fuld kapacitetsudnyttelse. Ja men det vil være urimeligt, at man, hvis man arbejder dårligt i en virksomhed, alligevel skal kunne sige: vi har lov til at tjene så og så meget på det, vi sælger. Jeg ved ganske vist, at det princip har man ikke villet anerkende, da man lavede landbrugsforliget i fjor, og man har heller ikke villet anerkende det, da man vedtog loven om forhøjelse af hjemmemarkedspriserne i år. Da gav man jo direkte eller indirekte tilskud til landmændene uanset deres dygtighed, uanset hvor godt de dyrkede jorden eller passerede kreaturerne. Tilskuddet på 80 kr. pr. ko var et typisk eksempel; lige gyldigt om manden passer sine køer godt eller dårligt, skal han have de 80 kr. Det er ganske urimeligt, og det vil være urimeligt, om man ikke, hvis man skal afgøre, hvad der er rimelige priser, tager hensyn til, om virksomheden bliver drevet på en fornuftig måde, og om kapaciteten udnyttes. Det må man naturligvis tage hensyn til, og derfor synes jeg, at affattelsen af § 2, stk. 2, i vort lovforslag er helt rimelig og rigtig.

Der bør også tages hensyn til, hvad man ofrer på reklame og på repræsentationsudgifter o. lign., og hvis sådanne udgifter er urimeligt høje, bør der ikke gives virk-